

Raportowanie, analiza i działania następcze

Warsztaty zgłaszania zdarzeń lotniczych oraz SMS

PWST w Chełmie

21-22 luty 2018

Raportowanie, analiza i działania następne

Spis tematów

- ➔ Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie.
- ➔ Schemat przepływu zgłoszeń do właściwego organu
- ➔ Raportowanie do właściwego organu
- ➔ Podział na system dobrowolny i obowiązkowy
- ➔ Informacje uzupełniające (działania następne)
- ➔ Obowiązki organizacji
- ➔ Ułatwienia dla organizacji

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

- Rozporządzenie (UE) nr 376/2014 zgodnie z artykułem 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFEU) jest w całości wiążące i stosowane bezpośrednio przez wszystkie państwa członkowskie.
- Oznacza to, że rozporządzenie nr 376/2014 jest stosowane bezpośrednio jako prawo krajowe w państwach członkowskich, dlatego też nie wymaga ono żadnych środków wdrażających do prawa krajowego.

L 122/18

PL

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

24.4.2014

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 376/2014

z dnia 3 kwietnia 2014 r.

w sprawie zgłaszania i analizy zdarzeń w lotnictwie cywilnym oraz podejmowanych w związku z nimi działań następczych, zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 oraz uchylecia dyrektywy 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzeń Komisji (WE) nr 1321/2007 i (WE) nr 1330/2007

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 100 ust. 2,

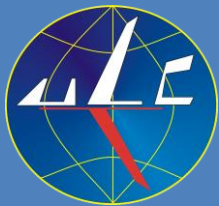

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

Wybrane definicje z Rozporządzenia 376/2014.

- ❖ „**zdarzenie**” oznacza każde związane z bezpieczeństwem wydarzenie, które naraża na niebezpieczeństwo lub które — jeżeli nie podjęto w odniesieniu do niego działań naprawczych lub nie zajęto się nim — mogłoby narazić na niebezpieczeństwo statek powietrzny, znajdujące się w nim osoby lub jakiekolwiek inne osoby; zdarzenie obejmuje w szczególności wypadek lub poważny incydent
- ❖ „**zagrożenie**” oznacza sytuację lub przedmiot z potencjałem możliwości spowodowania śmierci lub urazów ciała osoby, uszkodzeń sprzętu lub konstrukcji, straty materiału lub zmniejszenia możliwości wypełnienia przez osobę określonych funkcji;
- ❖ „**działania następne**” to jakiekolwiek działania naprawcze lub zapobiegawcze wymagane w celu wyeliminowania rzeczywistych lub potencjalnych uchybień w zakresie bezpieczeństwa lotniczego

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

- Komisja Europejska opracowała poradnik (*Guidance Material*), który wspomaga wdrożenie rozporządzenia nr 376/2014 oraz jego przepisów wykonawczych (1018/2015).
- Link do portalu Komisji Europejskiej:
<http://ec.europa.eu/transport/modes/air/safety/doc/guidancematerial376.pdf>
- Opracowana została wersja poradnika w języku polskim, która umieszczona jest stronie internetowej Urzędu.
- http://ulc.gov.pl/download/bezpieczenstw_lotow/Poradnik_do_rozporzadzenia_UE_3762014_PL.pdf

GUIDANCE MATERIAL

REGULATION (EU) No 376/2014 ON THE REPORTING, ANALYSIS AND FOLLOW-UP OF OCCURRENCES IN CIVIL AVIATION

**COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2015/1018
LAYING DOWN A LIST CLASSIFYING OCCURRENCES
IN CIVIL AVIATION TO BE MANDATORILY REPORTED**

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

- Zasada o bezpośrednim stosowaniu odnosi się również do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1018/2015 (*wykaz klasyfikujący zdarzenia*), które jest przepisem wykonawczym do rozporządzenia (UE) nr 376/2014.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2015/1018

z dnia 29 czerwca 2015 r.

ustanawiające wykaz klasyfikujący zdarzenia w lotnictwie cywilnym, które muszą być zgłaszane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

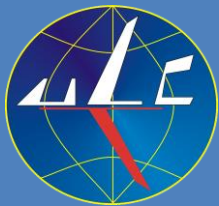
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

- Rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1018/2015 (*wykaz klasyfikujący zdarzenia*) zawiera 5 grup zdarzeń zawartych w następujących załącznikach:
- Załącznik I – Zdarzenia dotyczące eksploatacji statku powietrznego
 - Załącznik II - Zdarzenia związane z warunkami technicznymi, obsługą techniczną i naprawą statku powietrznego
 - Załącznik III - Zdarzenia związane ze służbami i urządzeniami żeglugi powietrznej
 - Załącznik IV - Zdarzenia związane z lotniskami i służbami naziemnymi
 - Załącznik V - Zdarzenia dotyczące statku powietrznego innego niż skomplikowany statek powietrzny z napędem silnikowym, w tym szybowców i statków powietrznych lżejszych od powietrza.

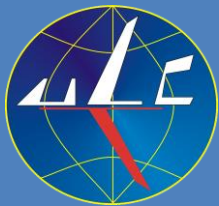

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

➤ **Rozporządzenie (UE) nr 376/2014 integruje w zakresie zgłaszania już istniejące następujące rozporządzenia unijne:**

- Rozporządzenie Komisji (UE) **965/2012** pkt ORO.GEN.160 - OPS,
- Rozporządzenie Komisji (UE) **1178/2011** i 290/2012 pkt ORA.GEN.160 - FCL,
- Rozporządzenie Komisji (UE) **139/2014** pkt ADR.OR.C.030 - ADR,
- Rozporządzenie Komisji (UE) **1321/2014** pkt M.A. 202
- i 145.A.60 – Continuing AIR,
- Rozporządzenie Komisji (UE) **748/2012** pkt 21.A.129, 21.A.165 i 21.A.3A - AIR
- Rozporządzenie Komisji (UE) **1035/2011** Załącznik II pkt 3.1.3.g, Załącznik V Roz. 2 – ANS
- Rozporządzenie Komisji (UE) **340/2015** TCO.OR.B.040 – ATCO
- Rozporządzenie Komisji (UE) **373/2017** ATM/ANS.OR.A.065 - ANS

OPS - Air Operations; **FCL** - Aircrew; **ADR** - Aerodrome; **AIR** - Airworthiness; **AIR** - Countinuing Airworthiness; **ANS** - Air Traffic Management / Air Navigation Services; **ATCO** - air traffic controllers' licences and certificates

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

- Badanie wypadków i incydentów jest uregulowane na poziomie UE poprzez rozporządzenie (UE) **nr 996/2010**.
- Zapewnia unifikację działań organów ds. badania zdarzeń lotniczych

12.11.2010

PL

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

L 295/35

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 996/2010

z dnia 20 października 2010 r.

w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz
uchylające dyrektywę 94/56/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

- **Wypadki i poważne incydenty, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 996/2010, również podlegają rozporządzeniu 376/2014 (art. 2 ust. 7).**

Nie powinno to kolidować z wdrożeniem rozporządzenia (UE) nr 996/2010, a w szczególności ze zgłaszaniem zdarzeń organowi ds. badania zdarzeń lotniczych (AIB) w państwie, w którym zdarzenie miało miejsce w kontekście artykułu 9 tego rozporządzenia.

Oznacza to, że wymagane może być podwójne zgłoszenie, jeżeli osoba zobligowana do dokonania zgłoszenia zgodnie z art. 4 ust. 6 (376/2014) **musi zgłosić wypadek lub poważny incydent** określony w rozporządzeniu 2015/1018.

W takim przypadku osoba taka zgłosi wypadek lub poważny incydent zgodnie z artykułem 4 ustęp 6 rozporządzenia 376/2014 oraz *“niezwłocznie powiadamia o tym właściwy organ ds. badania zdarzeń lotniczych państwa członkowskiego miejsca zdarzenia”* zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) nr 996/2010.

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

- **art. 17 i art. 18 rozporządzenia (UE) nr 996/2010 normują wydawanie zaleceń bezpieczeństwa przez organ ds. badania zdarzeń oraz podejmowanie działań prewencyjnych.**

Na dowolnym etapie badania zdarzenia lotniczego **organ ds. badania zdarzeń lotniczych** w opatrzonym datą piśmie przekazuje – po przeprowadzeniu odpowiednich **konsultacji** z właściwymi stronami – zainteresowanym organom, w tym organom w innych państwach członkowskich lub w państwach trzecich, **zalecenie podjęcia wszelkich działań prewencyjnych**, których niezwłoczne zastosowanie uważa za konieczne w celu zwiększenia bezpieczeństwa lotniczego.

Organ ds. badania zdarzeń lotniczych może także **wydać zalecenia dotyczące bezpieczeństwa na podstawie analizy kilku badań**, lub wszelkich innych czynności przeprowadzonych zgodnie z art. 4 ust. 4. rozporządzenia 996/2010, tj. poprzez zbieranie i analizę informacji związanych z bezpieczeństwem lotniczym.

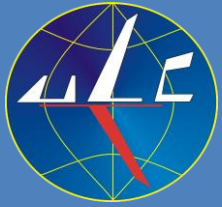

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

➤ **art. 18 rozporządzenia (UE) nr 996/2010 stosowanie zaleceń bezpieczeństwa**
W ciągu 90 dni od daty otrzymania pisma z **zaleceniem dotyczącym bezpieczeństwa** jego adresat potwierdza otrzymanie pisma i informuje organ ds. badania zdarzeń lotniczych, który wydał zalecenie, **o działaniach, które podjął lub których podjęcie rozważa**, oraz, w stosownych przypadkach, o czasie potrzebnym na ich zakończenie, a w przypadku gdy działań nie podjęto – o przyczynach ich niepodjęcia.

W ciągu 60 dni od otrzymania odpowiedzi organ ds. badania zdarzeń lotniczych **informuje adresata, czy uważa odpowiedź za właściwą**, i przekazuje uzasadnienie, jeżeli nie zgadza się z decyzją o niepodjęciu działań.

Wszystkie podmioty otrzymujące zalecenia dotyczące bezpieczeństwa, w tym **organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo** lotnictwa cywilnego na poziomie państwa członkowskiego i Unii, stosują **procedury monitorowania postępów w działaniach podjętych w związku z otrzymanymi zaleceniami dotyczącymi bezpieczeństwa**.

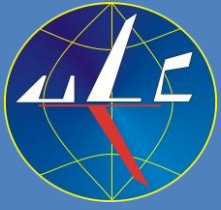
Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

- ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 605, z późn. zm.)”

„Art. 135a. 1. Następujące podmioty, w ramach krajowego systemu obowiązkowego zgłaszania, obowiązane są zgłaszać Komisji zaistnienie zdarzenia polegającego na przerwie w działaniu, wadzie, uszkodzeniu statku powietrznego lub jego elementu albo innej okoliczności, która miała lub mogła mieć wpływ na bezpieczeństwo lotu: ...”

„Art. 51. 1. Użytkownik, dowódca i inni członkowie załogi statku powietrznego są obowiązani do przestrzegania warunków i ograniczeń ustanowionych w świadectwie zdatości do lotu, pozwoleniu na wykonywanie lotów lub innym równoważnym dokumencie i dokumentach z nimi związanych.

2. Użytkownik statku powietrznego i inne osoby wykonujące na jego zlecenie zadania związane z użytkowaniem, naprawami lub obsługą techniczną statku powietrznego mają obowiązek zawiadamiania Prezesa Urzędu o wszelkich zdarzeniach i okolicznościach mogących mieć istotne znaczenie dla zdatości statku powietrznego do lotu. „

Wprowadzenie do przepisów normujących raportowanie

- **ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 605, z późn. zm.)**

Art. 135c. 1. Prezes Urzędu może wprowadzić dobrowolny i poufny system, który umożliwi zgłaszanie, zbieranie i analizowanie informacji o zaobserwowanych w lotnictwie cywilnym nieprawidłowościach, które nie wymagają zgłaszania obowiązkowego, ale które zgłaszający odczuwa jako bieżące lub potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa lotów.

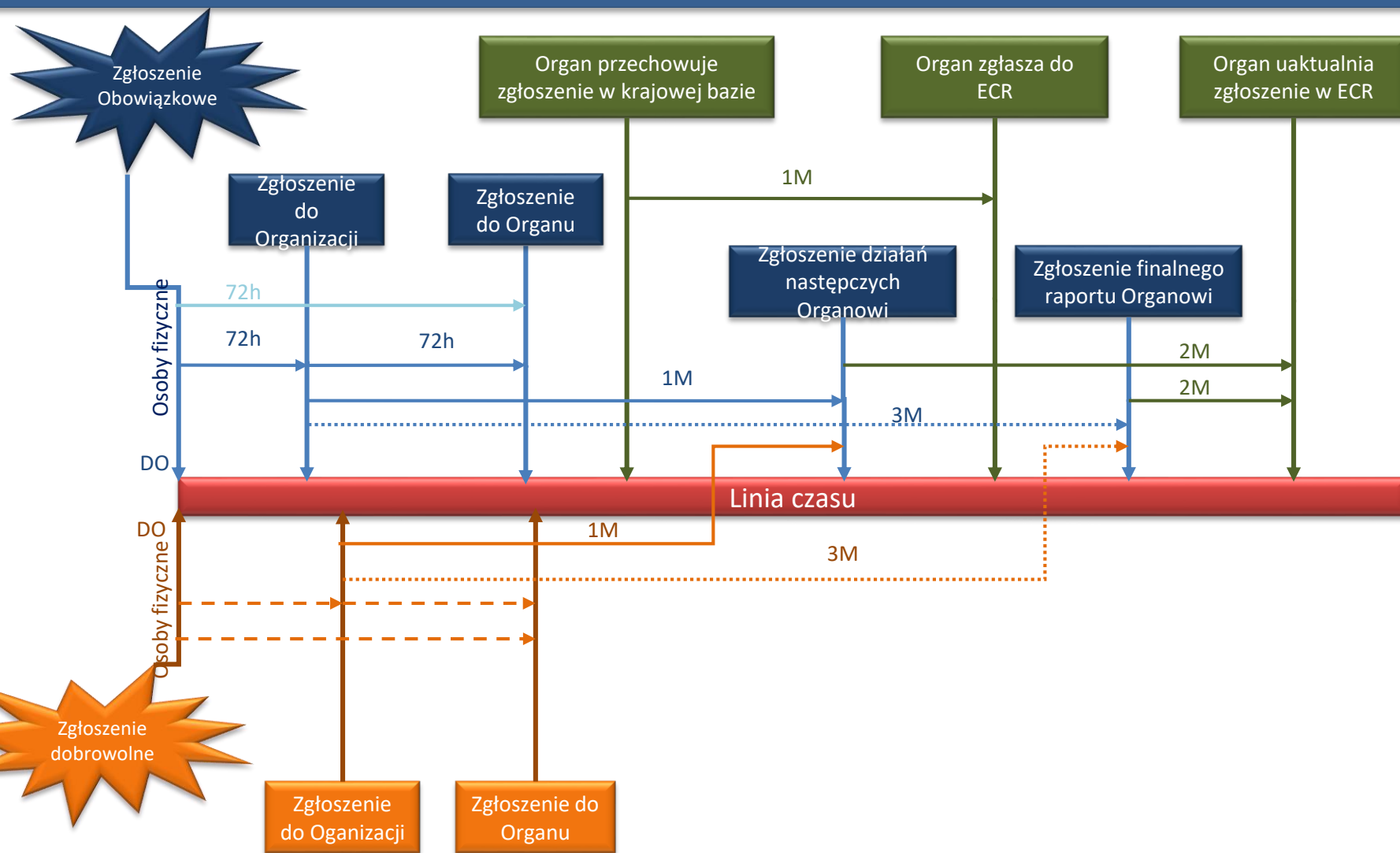
1a. Podmioty wykonujące działalność określoną w art. 160 ust. 3 wprowadzają autonomiczne systemy dobrowolnego zgłaszania zdarzeń lotniczych w ramach działania swoich organizacji i wewnętrznego systemu zarządzania bezpieczeństwem.

(podmioty certyfikowane)

Organizacja – Właściwy Organ

schemat przepływu zgłoszeń do właściwego organu

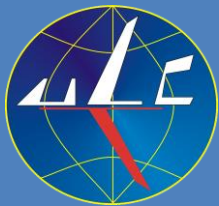

Organizacja – Właściwy Organ

schemat przepływu zgłoszeń do właściwego organu

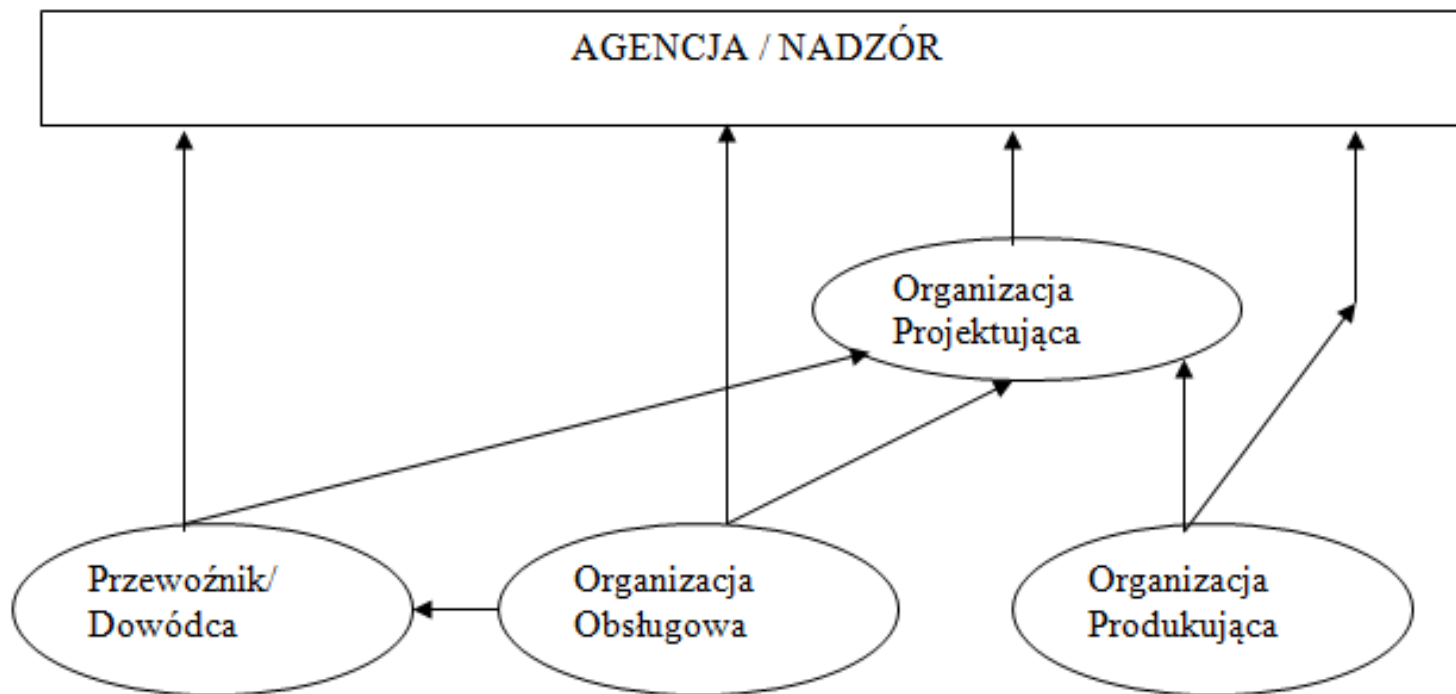
- W odniesieniu do organizacji projektujących (DOA) i produkcyjnych (POA), należy wziąć pod uwagę, że:
 - ✧ zgłoszonym zdarzeniem jest **stan niebezpieczny** (definicja PART- 21) oraz
 - ✧ osoba zgłaszająca jest odpowiedzialna za identyfikację **stanu niebezpiecznego** (*unsafe condition*)
- Identyfikacja stanu niebezpiecznego rozpoczyna proces zgłaszania od punktu **OD** na schemacie w poprzednim slajdzie.

Organizacja – Właściwy Organ

schemat przepływu zgłoszeń do właściwego organu

Uproszczony schemat powiadamiania (AMC 20-8)

Organizacja – Właściwy Organ

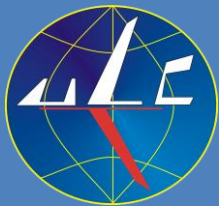
Raportowanie do właściwego organu

Raportowanie*

IR – rozporządzenia wykonawcze

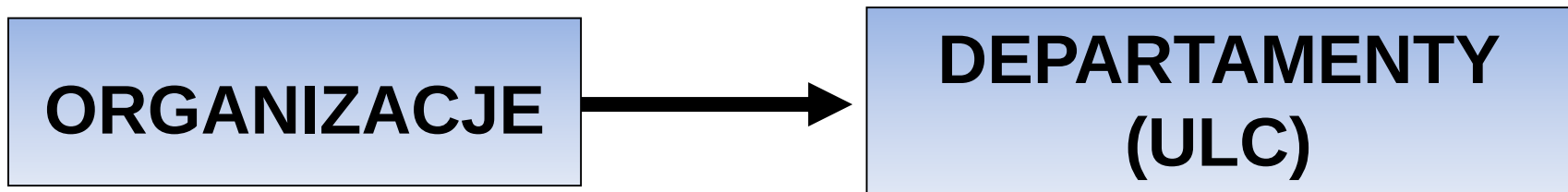
Uwaga: celem uproszczenia schematu zostało pominięte raportowanie osoby indywidualnej bezpośrednio do właściwego organu (*)

Organizacja – Właściwy Organ

Raportowanie do właściwego organu

- **Nadzór bieżący departamentów (ULC) nad organizacjami zgodnie z przepisami UE.**
- Zgodnie z przepisami UE organizacje lotnicze są zobowiązane do zgłaszania zdarzeń lotniczych do PKBWL oraz do **Urzędu Lotnictwa Cywilnego**.
- **Zgłoszenia zdarzeń lotniczych lub innych nieprawidłowych okoliczności**, które zagroziły lub mogły zagrozić bezpieczeństwu **dokonywane są przez organizacje** lotnicze na adres mailowy do odpowiedniego, **bezpośrednio nadzorującego/certyfikującego departamentu**.

Organizacja – Właściwy Organ

Raportowanie do właściwego organu (nadzór)

- **Nadzór bieżący departamentów (ULC) nad organizacjami zgodnie z przepisami UE.**
- Zgłoszenia do departamentów nadzorujących są dokonywane na formularzach umieszczonych na stronie internetowej Urzędu Lotnictwa Cywilnego.
- Jeśli organizacja w wyniku przeprowadzonej analizy zgłoszonego zdarzenia lub grupy zdarzeń **podjęła działania następne to przekazuje informację** o tych działaniach oraz wynikach przeprowadzonej analizy na adres mailowy do **odpowiedniego, bezpośrednio nadzorującego / certyfikującego departamentu.**

Organizacja – Właściwy Organ

Raportowanie do właściwego organu

- Zgłaszanie zdarzeń w ramach nadzoru bieżącego departamentów (ULC) nad organizacjami zgodnie z przepisami UE - stan bieżący.

ORGANIZACJE

Komórki org. ULC

LBB – Biuro Zarządzania lbb-1@ulc.gov.pl

LPL – Dep. Personelu Lotn. lpl-2@ulc.gov.pl

LTL – Departament Lotnisk ltl@ulc.gov.pl

LOL – Departament Operacyjno-Lotniczy
lol@ulc.gov.pl

LOŻ – Departament Żeglugi Powietrznej
loz@ulc.gov.pl

LTT – Departament Techniki Lotniczej
ltt@ulc.gov.pl

Organizacja – Właściwy Organ

Raportowanie do właściwego organu

- **Zgłaszanie zdarzeń w ramach nadzoru bieżącego departamentów (ULC) – rozwiązanie docelowe.**

CBZ – Centralna Baza Zgłoszeń

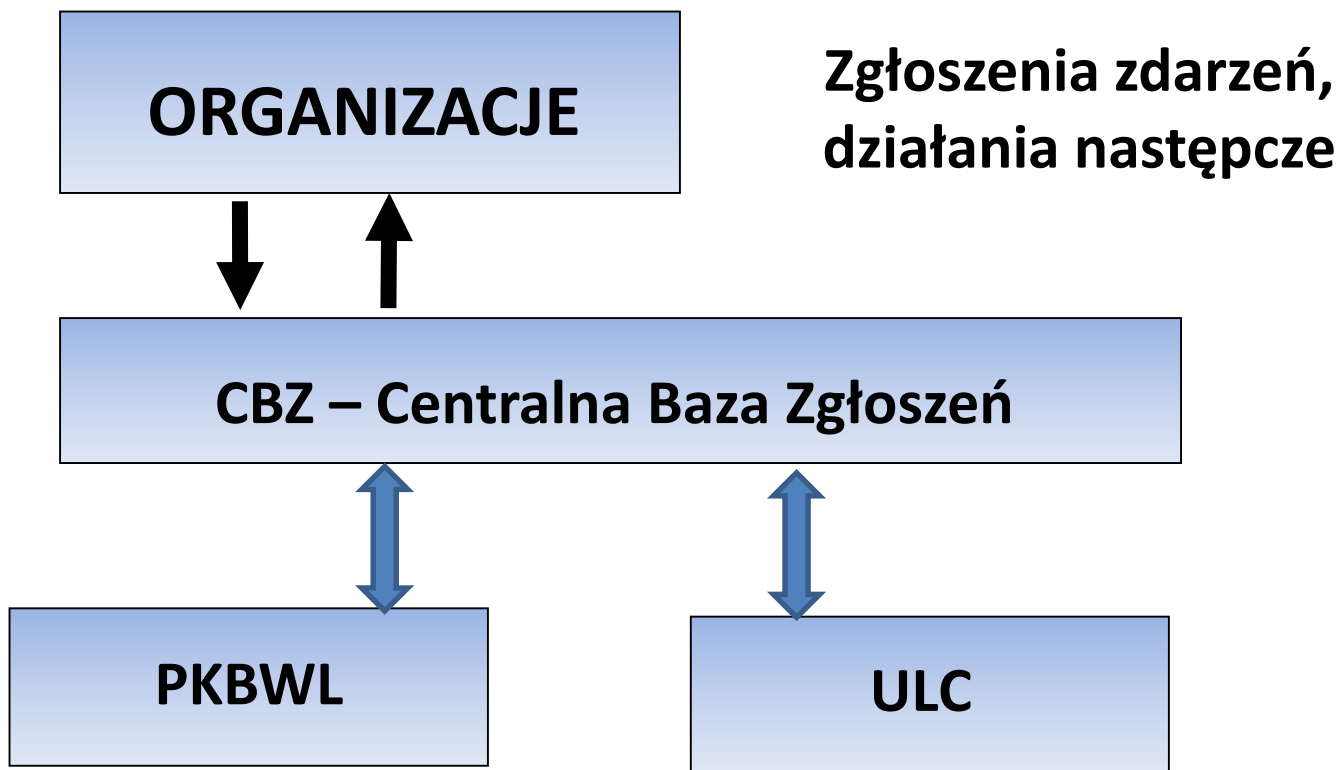
- Obecnie w Urzędzie trwają prace nad budową nowego systemu zgłaszania zdarzeń lotniczych umożliwiającym przesyłanie zgłoszeń w sposób łatwiejszy i bardziej intuicyjny tzw. Centralna Baza Zgłoszeń.
- System ten będzie jeden zarówno dla PKBWL, ULC i podmiotu zgłaszającego i a wymiana informacji będzie się odbywała poprzez ten system, bez konieczności wysyłania zdarzenia na maile. Ma on również umożliwić zarządzanie informacjami o zdarzeniach przez zgłaszającego. Wykonawca ma oddać gotowy produkt do końca tego roku, a wewnętrzne testy aplikacji mają się rozpocząć na przełomie listopad/grudzień.

Organizacja – Właściwy Organ

Raportowanie do właściwego organu

- Zgłaszanie zdarzeń w ramach nadzoru bieżącego departamentów (ULC) – rozwiązanie docelowe.

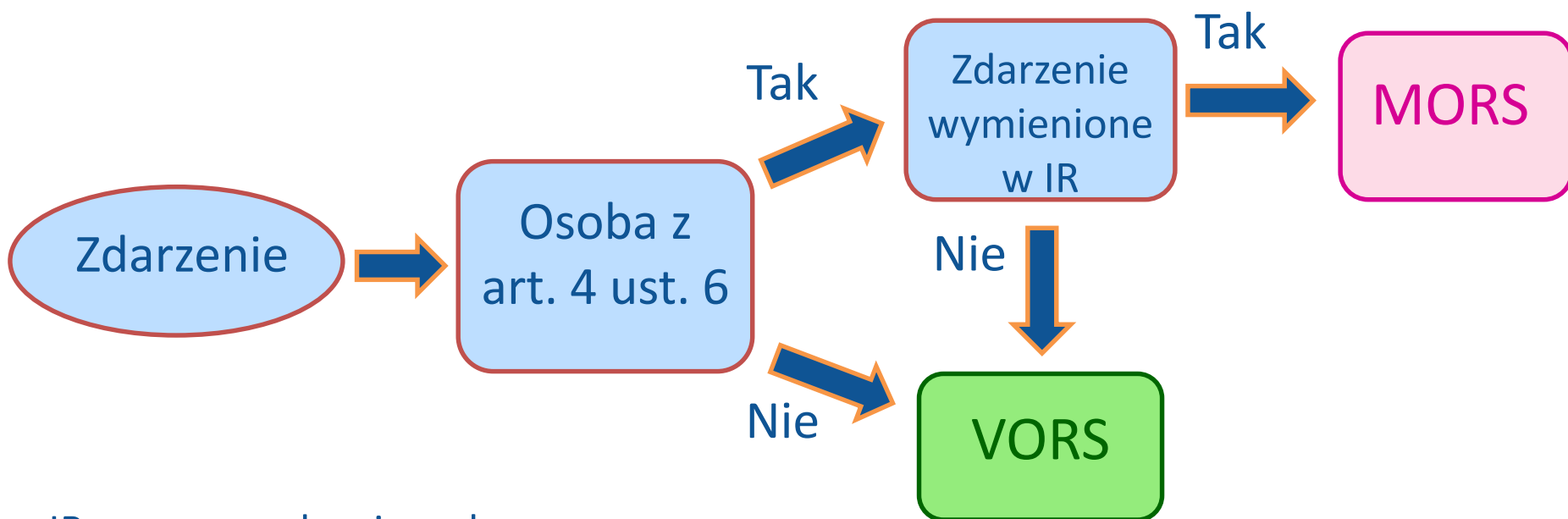

Organizacja – Właściwy Organ

Podział na system dobrowolny i obowiązkowy

Wyjaśnienie różnicy pomiędzy systemem obowiązkowym (MORS) i systemem dobrowolnym (VORS)

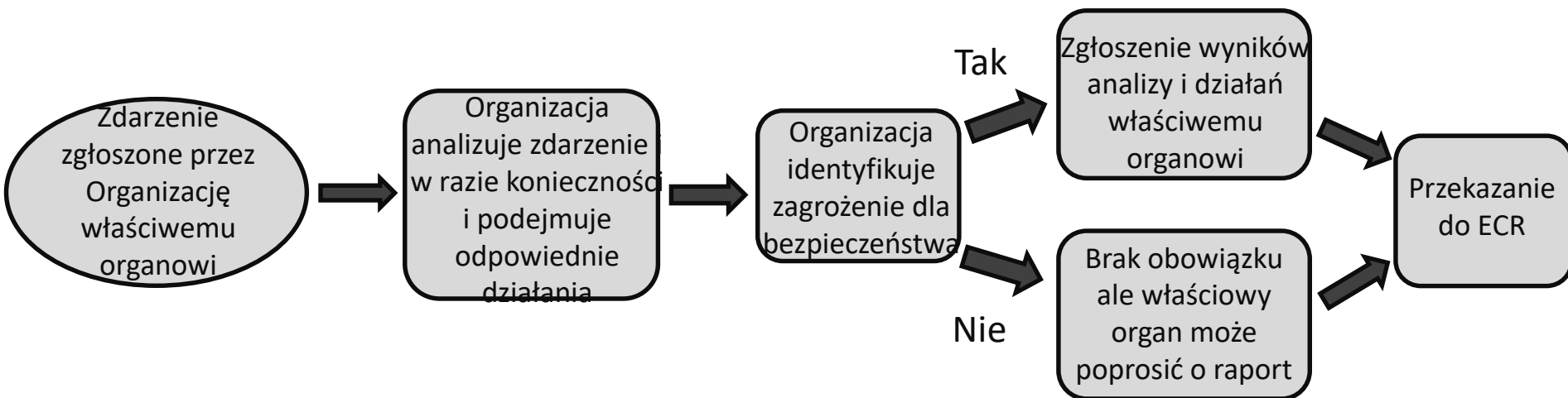
IR – rozporządzenia wykonawcze

Organizacja – Właściwy Organ

Przepływ związany analizą i działania następczymi

Analiza i działania następcze*

Uwaga: celem uproszczenia schematu zostało pominięte raportowanie osoby indywidualnej bezpośrednio do właściwego organu (*)

Organizacja – Właściwy Organ

Przepływ związany analizą i działania następczymi

- Analiza i działania następcze wymagane w ramach 376/2014 wpisują się w istniejące procesy:
 - ✧ Systemy zarządzania
 - ✧ SMS
 - ✧ Podobne procesy bezpieczeństwa wymagane przez prawo UE lub równoważne
- Nie jest zamiarem tworzenie systemu równoległego lecz zapewnienie istnienia systemu i jego wspieranie

Organizacja – Właściwy Organ

Obowiązki organizacji

Organizacja podlegająca rozporządzeniu UE nr 376/2014 posiada/ustanawia:

- Systemy zgłaszania: obowiązkowego i dobrowolnego
- Wyznacza osoby lub większą liczbę osób zajmujących się gromadzeniem, oceną, przetwarzaniem, analizą i przechowywaniem danych dotyczących zgłaszanych zdarzeń
- **Procedury analizy zgromadzonych zdarzeń celem identyfikacji zagrożeń dla bezpieczeństwa**
- **Procedurę monitorowania wdrażania działania następczego i jego skuteczności**
- Regularne przekazywanie pracownikom i personelowi kontraktowemu informacji dotyczących analizy oraz działań następczych dotyczących zdarzeń, w odniesieniu do których podjęto działania zapobiegawcze lub naprawcze
- W przypadku identyfikacji rzeczywistego lub potencjalnego ryzyka dla bezpieczeństwa w następstwie analizy zdarzenia lub zdarzeń organizacja przesyła do właściwego organu w ciągu 30 dni wstępne wyniki analiz a nie później niż 3 miesiące ostateczne wyniki analiz i działań następczych

Organizacja – Właściwy Organ

Obowiązki organizacji

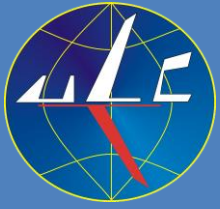
- **Wewnętrzne przepisy opisujące w jaki sposób zasady „just culture” są gwarantowane i realizowane w ramach danej organizacji**
- Zapewnienia poufność osób zgłaszających zdarzenia w organizacji
- Ustala w zakresie systemu dobrowolnego z właściwym organem grupy zdarzeń będących w jego zainteresowaniu

Organizacja – Właściwy Organ Ułatwienia dla organizacji

art. 6 ust. 2 rozporządzenia 376/2014

„Za zgodą właściwego organu **małe organizacje** mogą wprowadzić **uproszczony** mechanizm **gromadzenia, oceny, przetwarzania, analizy** i przechowywania szczegółowych danych dotyczących zdarzeń. Mogą **dzielić** te **zadania** z innymi **organizacjami** o tym **samym charakterze**, stosując przy tym przepisy dotyczące poufności i ochrony zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.”

Raportowanie, analiza i działania następne

Dziękuję za uwagę

Urząd Lotnictwa Cywilnego
Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem

Tel. +48 (22) 520 72 93

Piotr Kaczmarczyk

e-mail: pkaczmarczyk@ulc.gov.pl